

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
INFORMACIJOS IR KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO
EUROPOS INFORMACIJOS BIURAS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel. (8 5) 239 6000
El. p.: eib@lrs.lt; ikd@lrs.lt www.lrs.lt

ES NAUJIENOS

Parlamentinis matmuo

2016 m. lapkričio 21 d.
Nr. 22

Praėjusią savaitę

Seimas

Seimo kanceliarijos nuotr.

2016 m. lapkričio 18 d.

Europos reikalų komiteto pirmininku išrinktas Seimo Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos narys Gediminas Kirkilas, kuris šias pareigas ėjo ir praėjusioje 2012–2016 metų Seimo kadencijoje.

Europos reikalų komiteto pirmininko pavaduotojais išrinkti Seimo Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narys Mindaugas Puidokas, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos narys Andrius Kubilius, LSDP frakcijos narė Rasa Budbergytė, Liberalų sąjūdžio frakcijos narė Aušrinė Armonaitė, frakcijos „Tvarka ir teisingumas“ narys Rimas Andrikis, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos narys Jaroslavas Narkevičius ir Mišrios Seimo narių grupės narys Linas Balsys.

Išrinktą komiteto pirmininką ir jo pavaduotojus dar turės patvirtinti Seimas. [Skaityti daugiau](#)

2016 m. lapkričio 17 d.

Seimas posėdyje priėmė rezoliuciją dėl padėties Ukrainoje ir sankcijų Rusijos Federacijai. Priimtu dokumentu Seimas tvirtai remia Ukrainos suverenitetą, nepriklausomybę ir jos teritorijos vientisumą ir ragina Europos Sąjungos valstybes nares pratęsti sankcijas Rusijos Federacijai tol, kol bus visiškai įgyvendinti Minsko susitarimai.

Seimas pakvietė ES kaip galima greičiau nustatyti bevizį režimą Ukrainai ir Gruzijai ir skatina Ukrainą ryžtingai kovoti su korupcija, tęsti demokratijos plėtros, teisinės valstybės kūrimo ir kitas šaliai modernizuoti būtinas reformas. 2016 m. gruodžio 15–16 dienomis vyksiančioje Europos Vadovų Taryboje bus keliamas sankcijų Rusijai pratęsimo klausimas. Seimo priimtame dokumente pabrėžiama Ukrainos ir kitų ES Rytų partnerystės programoje dalyvaujančių valstybių strateginė svarba Europos Sąjungai ir poreikis užtikrinti šios programos tęstinumą, stiprinimą ir tolesnį įgyvendinimą. Už šią Seimo rezoliuciją balsavo 105 Seimo nariai, susilaikė 1. [Skaityti daugiau](#)

2016 m. lapkričio 15 d.

Seimas, 119 parlamentarų vieningai balsavus už, priėmė rezoliuciją „Dėl Lietuvos Respublikos užsienio, saugumo ir gynybos politikos nuoseklumo ir tęstinumo 2016–2020 metais“.

Rezoliucija Seimas įsipareigoja 2018 metais įvykdyti įsipareigojimą NATO – skirti 2 proc. šalies bendrojo vidaus produkto krašto apsaugai. Siekdamas ES valstybių narių solidarumo ir remdamas Rytų partnerystės politikos tikslus Lietuvos parlamentas taip pat įsipareigoja stiprinti euroatlantinį bendradarbiavimą ir integraciją ES. Tarp kitų svarbių įsipareigojimų – sėkmingai baigti derybas su Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO) dėl Lietuvos narystės šioje organizacijoje, stiprinti Lietuvos santykius su JAV, Jungtine Karalyste, Vokietija, Prancūzija, Lenkija, Estija, Latvija, Šiaurės Europos ir kitomis demokratinėmis valstybėmis. [Skaityti daugiau](#)

2016 m. lapkričio 15 d.

Seimas ratifikavo 2014 m. balandžio 11 d. Briuselyje priimtą Susitarimą dėl Kroatijos Respublikos dalyvavimo Europos ekonominėje erdvėje (EEE).

Už šį sprendimą vieningai balsavo 105 Seimo nariai. EEE susitarimas numato ES teisės aktų, susijusių su keturiomis laisvėmis – laisvu prekių, paslaugų, asmenų ir kapitalo judėjimu, apimtį visose EEE šalyse. Susitarimas taip pat numato bendradarbiavimą srityse, tokiose kaip mokslinių tyrimų ir plėtros, švietimo, socialinės politikos, aplinkos, vartotojų apsaugos, turizmo ir kultūros. Sutartis garantuoja lygias teises ir pareigas vidaus rinkoje piliečiams ir ekonominių operacijų vykdytojams EEE. [Skaityti daugiau](#)

Europos Parlamentas

Europos Parlamento nuotr.

2016 m. lapkričio 14–18 dienomis vyko Europos Parlamento komitetų posėdžiai. [Darbotvarkės, vaizdo įrašai](#)

EP šią savaitę svarbiausia – ES biudžetas, klimato kaitos konferencija, „Panamos dokumentai“. [Skaityti daugiau](#)

Europos Parlamento nuotr.

2016 m. lapkričio 14 d.

Pasaulio šalių atstovai lapkričio 7–18 dienomis dalyvavo Jungtinių Tautų klimato kaitos konferencijoje (COP 22) Marakeše (Marokas).

Joje tartasi, kaip įgyvendinti pernai Paryžiuje pasiektą pasaulinį susitarimą dėl klimato atšilimo stabdymo. EP konferencijoje atstovavo dvylikos narių delegacija, vadovaujama Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto (ENVI) Pirmininko Giovanni'io La Via (Europos liaudies partija, Italija). JT klimato kaitos konferencijoje tarp pagrindinių darbotvarkės klausimų – nacionaliniai planai dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimų sumažinimo, parama besivystančioms šalims kovoti su klimato kaita, technologijų plėtra ir perdavimas, gebėjimų stiprinimas. [Skaityti daugiau](#)

2016 m. lapkričio 17 d.

Prekyba laukiniais augalais ir gyvūnais kelia grėsmę mūsų planetos biologinei įvairovei – įvairios gyvūnų rūšys, tokios kaip drambliai ir tиграi, yra ant grėsmingos išnykimo ribos.

Ateinančioje plenarinėje sesijoje EP nariai balsuos dėl priemonių pažaboti neteisėtą prekybą laukine gamta. Apie tai kalbėjomės su pranešimą šia tema parengusia EP nare Catherine Bearder (Liberalai ir demokratai, Jungtinė Karalystė). [Skaityti daugiau](#)

2016 m. lapkričio 18 d.

80 proc. „Panamos dokumentuose“ užfiksuotos mokesčių vengimo praktikos buvo vykdoma ne Panamoje ir tai rodo, jog ši problema – pasaulinė.

Taip teigė Nobelio ekonomikos premijos laureatas Josephas Stiglitzas, kalbėdamas EP komitete, kuris tiria „Panamos dokumentų“ skandalą. [Skaityti daugiau](#)

Seimo nuolatinis atstovas ES

Matas Maldeikis

matas.maldeikis@natparl.ep.europa.eu

Naujas Europos Sąjungos nacionalinių parlamentų bendradarbiavimo etapas

2016 m. lapkričio 28 d. EP Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas (LIBE) rengia tarpparlamentinį susitikimą dėl Europolo ir jo parlamentinės kontrolės ES saugumo politikos atžvilgiu. Susitikime planuojama siekti susitarimo dėl bendros ES nacionalinių parlamentų ir EP pozicijos dėl Europolo parlamentinės kontrolės modelio.

Nacionalinių parlamentų bendradarbiavimas ES formatu *de facto* apsiriboja dviem klausimais – subsidiarumo principo kontrolės klausimais ir vadinamuoju tarpparlamentiniu bendradarbiavimu, apimančiu susitikimus pirmininkaujančių ES Tarybai šalių parlamentuose ir EP. Artėjantis susitikimas galėtų būti dar vienu tokio bendradarbiavimo pavyzdžiu. Tačiau šiuo atveju taip nėra. Pirmą kartą ES nacionaliniams parlamentams drauge su EP bus suteiktos konkrečios teisės ir pareigos vykdant Europolo parlamentinę kontrolę.

Lisabonos sutartyje kalbama apie „institucijų Europolo ir Eurojusto parlamentinę priežiūrą“. Iki šiol ji apsiribodavo kartą per metus vykdytos informacijos nacionaliniuose parlamentuose išklausymu. Dabar regime judėjimą link stiprios ir veiksmingos parlamentinės priežiūros europiniu lygiu. Tokia parlamentinė kontrolė taps precedentu, stiprinant nacionalinių parlamentų vaidmenį ES institucijų sąraangoje. Kartu bus stiprinamas pačios ES demokratinis teisėtumas.

Pirmininkavimas ES Tarybai. Parlamentinis matmuo

www.eu2016.sk

Slovakijos pirmininkavimo ES Tarybai [programa](#) (anglų k.)

Slovakijos pirmininkavimo ES Tarybai [parlamentinis matmuo](#) (anglų k.)

Slovakijos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių kalendorius

Sjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos (COSAC) pirmininkų susitikimas	2016 m. liepos 10–11 d.
Tarpparlamentinė bendros užsienio ir saugumo politikos bei bendros saugumo ir gynybos politikos konferencija	2016 m. rugsėjo 2–4 d.
Tarpparlamentinė ES stabilumo, ekonomikos koordinavimo ir valdysenos konferencija	2016 m. spalio 16–18 d.
Sjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos 56-asis plenarinis posėdis (LVI COSAC)	2016 m. lapkričio 13–15 d.
Ekonomikos komitetų pirmininkų susitikimas Energetikos sąjungos klausimu	2016 m. gruodžio 1–2 d.
ES parlamentų generalinių sekretorių susitikimas	2017 m. vasario 20–21 d.
ES parlamentų pirmininkų konferencija	2017 m. balandžio 23–25 d.

2016 m. antrojo pusmečio tarpparlamentiniai susitikimai Europos Parlamente. [Kalendorius](#) (anglų k.)

Pirmininkavimo ES Tarybai tvarka

I PUSMETIS	II PUSMETIS	
2016 m. Nyderlandai	2016 m. Slovakija	 Slovakijos pirmininkavimo ES Tarybai parlamentinio matmens renginių kalendorius
2017 m. Malta	2017 m. Estija	
2018 m. Bulgarija	2018 m. Austrija	
2019 m. Rumunija	2019 m. Suomija	
2020 m. Kroatija	2020 m. Vokietija	

COSAC nuotr.

LVI COSAC posėdis

Lapkričio 13–15 dienomis Bratislavoje (Slovakijos Respublika) vyko 56-asis Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos plenarinis posėdis (LVI COSAC). Jo metu Slovakijos Ministras Pirmininkas Robertas Fico'as nacionalinių parlamentų atstovams pristatė Slovakijos pirmininkavimo ES Tarybai eigą. Savo kalboje Ministras Pirmininkas akcentavo, kad Slovakijai pavyko pasiekti užsibrėžtus tikslus ir šalies pirmininkavimas ES Tarybai vyksta sėkmingai, tačiau suprantama, jog

galutines išvadas bus galima padaryti tik pirmininkavimui pasibaigus. Vienu reikšmingiausių Slovakijos pirmininkavimo laikotarpio renginių R. Fico'as įvardijo rugsėjo 16 d. Bratislavoje vykusį neformalų ES viršūnių susitikimą, kurio tikslas buvo įvertinti padėtį ES po „Brexit“ ir išgryninti Sąjungos ateities viziją.

LVI COSAC posėdyje nacionalinių parlamentų atstovai diskutavo apie parlamentų vaidmens stiprinimą „Brexit“ ir kitų globalių pokyčių kontekste, keitėsi nuomonėmis, kaip nacionalinių parlamentų ir Europos Komisijos dialogą padaryti dar glaudesnį. COSAC pažymėjo, kad žymiai padažnėję Komisijos vizitai į nacionalinius parlamentus labai pagerino Komisijos ir parlamentų santykius ir ragino Komisiją tęsti šią praktiką.

Posėdyje diskutuota apie derybų dėl ES ir JAV Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (TTIP) perspektyvas, tolesnį ES išorės sienų apsaugos stiprinimą ir Europos energetinės sąjungos kūrimą. COSAC pažymėjo, kad 12 ES valstybių narių tebėra nepasiekusios 10 proc. elektros tinklų pralaidumo tikslo ir išlieka izoliuotos nuo elektros rinkos. Todėl COSAC pakvietė Europos strateginių investicijų fondą atkreipti ypatingą dėmesį į projektus, skirtus svarbiausiems jungčių trūkumams šalinti.

LVI COSAC diskusijose dalyvavo ir pranešimus skaitė Europos Komisijos Pirmininko pirmasis pavaduotojas Fransas Timmermansas, Europos Komisijos Pirmininko pavaduotojas, atsakingas už energetikos sąjungą, Marošas Šefčovičius, Slovakijos Respublikos Ministro Pirmininko pavaduotojas, vidaus reikalų ministras Robertas Kaliňákas, Europos Parlamento Konstitucinių reikalų komiteto (AFCO) pirmininkė Danuta Maria Hübner, ES vyriausiasis derybininkas dėl TTIP Ignacio'us Garcia'as Bercero'as), mokslininkė (politikos ir socialiniai mokslai), globalaus socialinio teisingumo aktyvistė, Tarptautinio instituto prezidentė Susan'a George. [Renginio informacija](#) (anglų k.)

[LVI COSAC posėdžio programa](#) (anglų k.)

Nota bene

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento pažymos

„ES užsienio reikalų ministrų susitikimas“. [Skaityti daugiau](#)

„Bulgarijos Prezidento rinkimai“. [Skaityti daugiau](#)

„Moldovos Prezidento rinkimai“. [Skaityti daugiau](#)

Europos Parlamento Tyrimų tarnybos pažymos anglų kalba

„ES kosmoso politika: pramonė, saugumas ir gynyba“. [Skaityti daugiau](#)

„Europos strateginių investicijų fondas – ESIF 2.0.“. [Skaityti daugiau](#)

„Iššūkiai ir galimybės mažoms Europos transporto įmonėms“. [Skaityti daugiau](#)

„Nacionalinės išmetamųjų oro teršalų ribos“. [Skaityti daugiau](#)

„Vystomas ES keleivių transportas vandeniu“. [Skaityti daugiau](#)

„Tarptautiniai aviacijos susitarimai“. [Skaityti daugiau](#)

„Metinis 2015 metų Europos Centrinio Banko (ECB) pranešimas“. [Skaityti daugiau](#)

Seimas

Šią savaitę Seimo komitetuose [ES KLAUSIMAI](#)

Europos Parlamentas

2016 m. lapkričio 21 d. prasideda Europos Parlamento plenarinė sesija Strasbūre. [Darbotvarkė](#) (anglų k.)

EP nariai planuoja raginti stiprinti bendradarbiavimą gynybos srityje

Dėl terorizmo grėsmės, kibernetinių išpuolių ir energetinio pažeidžiamumo labai svarbu suvienyti ES šalių pastangas gynybos srityje, kad būtų galima tvirčiau ir greičiau reaguoti į grėsmes. Tai pažymima EP rezoliucijos projekte, dėl kurio bus balsuojama antradienį. EP nariai ragina sukurti Europos gynybos sąjungą, kuri veiktų kartu su NATO, taip pat skirti bent 2 proc. ES šalių BVP gynybai ir įsteigti ES karinių operacijų vadovietę bei daugiašales pajėgas. Rezoliucijos projekte Europos Vadovų Taryba raginama inicijuoti Europos gynybos sąjungos kūrimą ir užtikrinti papildomą finansavimą jai įgyvendinti. Kartu siūloma stiprinti ES šalių karinį bendradarbiavimą ir įsteigti „daugiašales pajėgas“. Kitos rezoliucijos projekte, kuris bus tvirtinamas trečiadienį, siūloma iš esmės persvarstyti ES saugumo ir gynybos politiką siekiant „apginti ES strateginę autonomiją ir sustiprinti jos atsparumą“. EP narių nuomone, ateityje ES Taryba turėtų teikti pirmenybę karinėms misijoms ir operacijoms ten, kur vykstantys konfliktai „turi tiesioginę įtaką ES saugumui“. Jie taip pat siūlo pradėti mokomąją operaciją Irake, siekiant paremti ES valstybes, kovojančias su „Daesh“.

Rezoliucija dėl kovos su Rusijos ir „Islamo valstybės“ propaganda

Kaip ES turi reaguoti į Rusijos ir islamistų teroristinių organizacijų informacinį karą, kuris skatina prievartą, skleidžia abejones demokratinėmis vertybėmis, skaldo Europą ir pasitelkia netikras naujienų agentūras bei interneto „trolius“? EP nariai aptars šį reiškinį antradienį, o trečiadienį balsuos dėl rezoliucijos. ES ir jos piliečiai susiduria su dideliu klaidinančios informacijos srautu iš atskirų valstybių, pavyzdžiui, Rusijos, ir nevalstybinių subjektų, pavyzdžiui, teroristinių organizacijų „Islamo valstybė“ ar „Al-Qaeda“. Šiomis kampanijomis siekiama iškreipti tiesą, sukelti abejones, supriešinti ES valstybes, suskaldyti ES, paralyžiuoti sprendimų priėmimo procesą, pakurstyti piliečių baimes ir netikrumo jausmą, pažymima rezoliucijos projekte. Siūloma nepasiduoti pagundai į propagandą atsakyti didesniu kiekiu propagandos, o veikiau paneigti melagingus pranešimus, šviesti visuomenę bei suteikti gebėjimus kritiškai vertinti žiniasklaidos turinį.

EP nariais spęs dėl ES ir Baltarusijos santykių ateities

Ketvirtadienį EP nariai pateiks savo siūlymus dėl ES politikos Baltarusijos atžvilgiu. Jie vertins, kaip politinių kalinių paleidimas, rugsėjo mėn. įvykę šalies parlamento rinkimai, mirties bausmės taikymas ar Astravo atominės elektrinės sauga nulems ES ir Baltarusijos santykių ateitį. Spalio 26 d. EP plenarinėje sesijoje vyko diskusija dėl padėties Baltarusijoje. EP nariai atsargiai vertino „kuklią“ Baltarusijos pažangą bei ragino ES ir toliau reikalauti demokratinės reformų ir žmogaus teisių paisymo. Kartu daugelis EP narių nuogaštavo dėl statomos Astravo AE saugos ir ragino Europos Komisiją aktyviau dėl jos veikti.

Europos Parlamentas siūlo nustatyti naujas oro taršos ribas

Trečiadienį EP nariai spęs, ar pritarti tam, kad iki 2030 m. būtų labiau apribotas sieros dioksido, azoto oksido, kietųjų dalelių ir kitų oro teršalų išmetimas ES šalyse. Dėl prastos oro kokybės ES kasmet pirma laiko miršta apie 400 tūkst. žmonių.

Šiuo metu galiojančios taisyklės nustato keturių pagrindinių oro teršalų (sieros dioksido, azoto oksido, lakiųjų organinių junginių ir amoniako) išlakų ribas kiekvienoje ES šalyje, kurios turi būti pasiektos iki 2020 m. Atnaujintomis taisyklėmis, kurios jau suderintos su ES Taryba, nustatomos griežtesnės teršalų išmetimo ribos naujam laikotarpiui (iki 2030 m.). Tikimasi, kad papildomas taršos apribojimas iki 2030 m. perpus sumažins oro taršos neigiamą poveikį sveikatai.

ES ir Turkijos bendradarbiavimas

Antradienį EP nariai kartu su ES užsienio politikos vadove Federica Mogherini aptars ES ir Turkijos santykius, o ketvirtadienį balsuos dėl rezoliucijos. Tikėtina, kad diskusijoje dominuos Turkijos narystės ES derybų ateities, demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms šalyje klausimai. Nepavykus pasiekti susitarimo su Turkija, lapkričio 16 d. EP Pirmininkas Martinas Schulzas atšaukė Parlamento vizitą į Turkiją. Turkijos narystės ES derybos prasidėjo jau 2005 m. spalio mėn. Šiuo metu deramasi dėl 15 derybinių skyrių (iš 35), o dėl vieno skyriaus (mokslas ir tyrimai) jau pasiekta susitarimas.

Dėl sukčiavimo PVM

Europos Komisija turėtų išsamiai įvertinti, ar atvirkštinis apmokestinimas pridėtinės vertės mokesčiu (PVM), kai jį valstybei perveda ne paslaugos pardavėjas, o pirkėjas, galėtų sumažinti sukčiavimą PVM. Tai numatyta ES rezoliucijos projekte, dėl kurio EP nariai apsispręs trečiadienį. Jie atkreipia dėmesį, kad esama PVM sistema yra neapsaugota nuo sukčiavimo ir mokesčių vengimo strategijų, o tai lemia, kad ES valstybės kasmet praranda apie 170 mlrd. eurų. Tikimasi, kad iki 2017 m. EK pateiks pasiūlymą dėl galutinės PVM sistemos, kuri būtų paprasta, teisinga, patikima, veiksminga ir labiau apsaugota nuo sukčiavimo.

Dėl automatinio pasikeitimo informacija apie sąskaitas

Antradienį EP nariai balsuos dėl atnaujintų kovos su pinigų plovimu taisyklių, kuriomis siekiama užkirsti kelią teroristų finansavimui ir padidinti mokesčių skaidrumą, suteikiant galimybę ES valstybių finansinės žvalgybos institucijoms automatiškai keisti informaciją apie tikruosius sąskaitų savininkus. Taisyklių projektui rugsėjo mėn. pritarė ES Taryba. Pagal konsultavimosi procedūrą dėl jų būtina sulaukti EP nuomonės, kuri yra rekomendacinio pobūdžio.

Sutrumpinimai

ES – Europos Sąjunga, EP – Europos Parlamentas, EK – Europos Komisija, LVI COSAC – Sąjungos reikalų parlamentinių komitetų konferencijos 56-asis plenarinis posėdis, JAV – Jungtinės Amerikos Valstijos, NATO – Šiaurės Atlanto Sutarties organizacija, TS-LKD – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionys demokratai, BVP – bendrasis vidaus produktas, EBPO – Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, EEE – Europos ekonominė erdvė, ESIF – Europos strateginių investicijų fondas, ENVI – Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas, LIBE – Piliečių laisvės, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas, ECB – Europos Centrinis Bankas, TTIP – Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystė

Maloniai prašytume informuoti el. paštu eib@lrs.lt, jeigu nenorėtumėte gauti šio naujienlaiškio.

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento
Europos informacijos biuras

Tel. (8 5) 239 6000
El. p. eib@lrs.lt